

der ejer Banerne. Jeg tror, det er rigtigere og klogere at sige til dem, der benytte dem: I kunne ikke benytte dem til den sædvanlige Person- eller Godstakst, i alt Fald ikke, før Regnskabet er saadant, at det kan høre sig.

Af de samtlige Indtægter ere siden 1901 Forbrugsskatterne stegne med 31 pCt. og Skatterne paa Person og Omsætning med 37 pCt., i alt ere Statens Indtægter stegne med 40 pCt., i de 7 Aar fra 1901 til 1908 er Indtægten stegen fra 66 Mill. Kr. til 93 Mill. Kr. Det er den normale Indtægt, og det er en ikke lille Forøgelse, men jeg maa desværre sige, at 93 Mill. Kr. er ikke nogen tilstrækkelig Indtægt. Vi maa op paa over 100 Mill. Kr. for at faa et Budget, der balancerer, i Fremtiden.

Vender jeg mig fra Indtægtssiden til Udgiftssiden, ses det, at de civile Udgifter siden 1900 ere stegne fra 41 Mill. Kr., med 3 Mill. Kr. aarlig, indtil de naaede 60 Mill. Kr. i 1907—08. Saa paa en Gang gøre de et Spring fra 60 Mill. Kr. til 66 Mill. Kr. Sidste Aar ere de altsaa stegne dobbelt saa meget, som de ellers pleje. Det samme er Tilfældet med de militære Udgifter, og det er atter her Lønningslovens Skyld. I den Henseende er Udenrigsministeriet typisk. Vort Udenrigsministeriums Budget steg fra 1901—08 fra 640,000 Kr. til 740,000 Kr.; men saa i Løbet af et Aar springer det 200,000 Kr. op paa Grund af de nye Organisationslove. Jeg vil tilstaa, naar jeg skal sige min Mening om disse Udgifter, at jeg har aldrig været begejstret for dem. Udgifterne ere altid det sikre, men Virkningen af de mange nye Embedsmænd, de forhøjede Lønninger og den sikkert meget smukke Ordning af de udenrigsministerielle Forhold er meget vanskelig at paapege, og jeg er ikke sikker paa, at den kommer.

En Udgiftspost, der er stegen meget stærkt, er de sociale Udgifter. Under Indenrigsministeriet ere de nu naaede op til 8,700,000 Kr. eller $\frac{2}{3}$ Million mere end i Fjor og 5 Mill. Kr. mere end i Aaret 1900. Udgiften ifølge vor Medicinallovgivning — det er ogsaa sociale Udgifter — er ogsaa stegen i lignende Grad. Den var i 1900 lidt over 2 Mill. Kr., nu er den $4\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Og de sociale Udgifter paa Justitsministeriets egentlige Budget, nemlig til løsladte Fanger og Børn, ere oppe paa over 600,000 Kr., saaledes at vore samlede sociale Udgifter nu ere oppe paa 14 Mill. Kr. eller det dobbelte af, hvad de vare i Aaret 1900. Det er ikke nogen

lille Stigning paa det Budget. Jeg er enig med den afgaaede Finansminister i — ja, jeg haaber ogsaa, jeg er enig med det nuværende Ministerium deri — ikke at beklage denne Stigning. Det er nu en Gang en Nødvendighed, at disse Opgaver blive tagne op, og saa maa vi finde os i at betale dem, og saa længe blot den sociale Lovgivning holder sig i det Spor, at den ikke hemmer Villien til Selvhjælp, ikke bliver bygget paa et rent taabeligt Barmhertighedsgrundlag uden at tage Hensyn til Retfærdighedskravet, saa længe vi blot i vor sociale Lovgivning have Forstaaelse af, at vi ikke maa ødelægge menneskelige Værdier og gøre alle til Folk, der kun tænke paa at faa Hjælp af det offentlige, saa længe vil jeg være glad ved at vedblive paa den sociale Lovgivnings Vej.

Men vi vedtog i Fjor en Lov, som jeg vil tilstaa, at jeg ikke i den Form kan tiltræde i Aar, nemlig den Lov, at de arbejdsløse kunne faa direkte Tilskud fra Kommunekasserne, naar den Tid er løben ud, da de kunne faa Hjælp af deres egne Kasser. Jeg tror, vi hellere maa gaa den Vej at faa ændret Arbejdsløshedslovens Bestemmelser om Karenstiden og om, hvor længe de kunne faa Understøttelse. For det er nu en Gang en ret farlig Vej at henvise Folk direkte til at faa varig Hjælp af Kommunekasserne og sige: Det er lige saa godt, som om du faar det af din egen Lomme eller af din Fagforeningskasse. I Fjor hørte jeg til dem, der ikke satte sig imod denne Lov, hvad jeg maaske burde have gjort, vi vedtog saa mange taabelige og fjollede Love i Fjor — ja, de Herrer maa tilgive mig — sendte i alt Fald op til det andet Ting Bankgarantiloven og Loven om Bondestandens Sparekasse, og saa sagde jeg til mig selv: Naar vi overfor Mellemlassen og Overklassen vedtage Love, som ere mere eller mindre forrykte, maa vi ogsaa for Arbejdernes Skyld kunne give nogle enkelte mindre fornuftige Love. Imidlertid vil jeg ønske, at hvis denne Lov skal fornyes, den da i hvert Fald faar en anden Form og et mindre skadeligt Indhold.

I øvrigt anser jeg vedblivende den sociale Lovgivning for nødvendig. Den er i Virkeligheden en Assurancelovgivning. Den svarer efter mit Skøn til Bekæmpelsen af indre Fjender, ligesom den militære Lovgivning tjener til at bekæmpe ydre Fjender. Jeg tænker her ikke blot paa den indre Fjende, som Nøden, der undergraver Racen, altid er, men ganske simpelt paa